

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 F 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl

Raadsvoorstel

Onderwerp

Programmabegroting 2024 - 2027

Begrotingswijziging

Nee

Datum raadsvergadering

7 november 2023

Portefeuillehouder

A.L. Wisseborn

Organisatie onderdeel

Financiën en Control

E-mail opsteller

Sandra.Hartgers@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

0630489943

Registratie nummer

336822

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

1. De lasten en baten per programma vast te stellen;
2. De investeringen van de jaarschijf 2023 en 2024 uit de investeringsplanning 2023-2027 vast te stellen;
3. Kennis te nemen van het financieel meerjarenperspectief 2025 -2027;
4. De Programmabegroting 2024 vast te stellen, waaronder de hoogte van het structureel weerstandsvermogen en de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing.

Samenvatting

Hierbij bieden wij u de Programmabegroting 2024, inclusief het meerjarenperspectief tot en met 2027 aan. De Programmabegroting 2024 sluit in 2024 en 2025 met een positief structureel saldo en voldoet aan de vereisten voor het 'repressieve begrotingstoezicht'. Vanaf 2026 is het meerjarenperspectief echter niet sluitend. Vanaf 2026 is de algemene uitkering aanzienlijk lager wat het tekort veroorzaakt in het begrotingssaldo van 2026 en 2027. De jaren 2026 en 2027 worden daarom ook wel 'ravijnjaren' genoemd. Het is de consequentie van het feit dat de kabinetsplannen reiken tot en met 2025. Dit maakt het bijna onmogelijk om een begroting 2024-2027 op te stellen, die meerjarig structureel sluitend is.

Bijlagen

1. Programmabegroting 2024 - 2027

Doel en beoogd maatschappelijk effect

De Programmabegroting 2024 door de raad te laten vaststellen, zodat het college gemandateerd is om uitvoering te geven aan de Programmabegroting 2024.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

Het college stelt de programmabegroting op met inachtneming van de bepalingen in de gemeentewet, de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording en de financiële verordening van de gemeente Stichtse Vecht.

Argumenten

Beleidsbegroting

In de programmabegroting 2024 gaan we door op de opzet van de programmabegroting 2023 door het smart(er) formuleren van de prestaties in mijlpalen. Inmiddels verkennen we ook met de gemeenteraad of en hoe we maatschappelijke effecten meetbaar kunnen maken met indicatoren. Het vastleggen van de maatschappelijke effecten die we willen bereiken en deze effecten (waar mogelijk) meetbaar maken draagt bij aan een transparante en betrouwbare overheid. Het streven is dat de raad in het voorjaar van 2024 nog een besluit neemt over de gewenste maatschappelijke effectindicatoren, wat afhankelijk van het besluit een aanvulling of toevoeging kan zijn aan deze programmabegroting. In de programmabegroting 2024 zijn daarom nog geen effectindicatoren opgenomen. In een bijlage zijn alleen de verplichte BBV indicatoren opgenomen.

Financiële begroting

De startpositie van de programmabegroting 2024-2027 is de programmabegroting 2023-2026 en de besluitvorming door de raad tot en met juli 2023. Op deze startpositie zijn, naast de uitwerking van de kadernota 2024-2027, de volgende mutaties verwerkt:

- De actuele ontwikkelingen uit het gemeentefonds tot en met de meicirculaire 2023.
- Actualisatie van de indexering, zoals opgenomen in de Kadernota 2024,
- Aanpassing van de bijdragen aan verbonden partijen, zodat deze aansluit op de begroting van deze partijen.
- Mutaties tussen de kadernota 2024 en de begroting 2023 voor het versterken van het structureel en incidenteel weerstandsvermogen.
- Overgang van verwerking van de algemene uitkering van lopende naar constante prijzen en overige afrondende administratieve mutaties.

De Programmabegroting 2024 sluit in 2024 en 2025 met een positief structureel saldo en voldoet aan de vereisten voor het 'repressieve begrotingstoezicht'.

Vanaf 2026 is het meerjarenperspectief niet sluitend, doordat vanaf 2026 de algemene uitkering aanzienlijk lager is wat het tekort veroorzaakt. De jaren 2026 en 2027 worden daarom ook wel 'de ravijnjaren' genoemd. Het is de consequentie van het feit dat de

kabinetsplannen reiken tot en met 2025. Dit maakt het bijna onmogelijk om een begroting 2024-2027 op te stellen, die meerjarig structureel sluitend is.

Besluitvorming Begroting 2024-2027 (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Stand Kadernota	-62	-118	5.759	8.356
G. Meicirculaire 2023	-1.456	-2.350	-1.182	-3.806
G1. Structurele bijdrage financieringssysteem (ravijnjaar)				-2.699
G2. Vrijval taakmutaties en volumeaccres	-1.456	-2.350	-1.182	-1.107
H. Afsluitende administratieve mutaties	-490	-394	-1.222	-386
H1. Verwerking overhead tarieven	-636	-636	-636	-636
H2. Verhoging afvalstoffenheffing in 2024 maximaal 25%	928			
H3. Overige en afronding (inclusief overgang naar constante prijzen)	-782	242	-586	250
I. Aanvulling tot streefwaarde weerstandsvermogen	1.439	2.262	2.916	3.227
I1. Structureel weerstandsvermogen - Risicobuffer voor o.a. Algemene uitkering, inflatie, rente etc.	1.439	2.262	2.916	3.227
Eindstand Begroting 2024-2027 (negatief bedrag=voordeel; positief bedrag=nadeel)	-569	-600	6.271	7.391

G. Meicirculaire 2023

In raadsinformatiebrief 20 van 2023 bent u geïnformeerd over de hoofdlijn van de uitkomsten van de meicirculaire 2023. De meicirculaire laat ten opzichte van wat al was opgenomen in de Kadernota 2024 (op basis van de decembercirculaire 2022) voor 2024-2027 een voordelig effect zien. In de Meicirculaire 2023 wordt een incidentele gedeeltelijke compensatie 2026 structureel gemaakt. Voor Stichtse Vecht betekent dit vanaf 2027 een structurele verhoging van onze algemene uitkering van € 2,7 miljoen.

In de raadsinformatiebrief bent u ook geïnformeerd over (nieuwe) taakmutaties en het volumeaccres. Het structurele deel van de vrijval wordt bepaald door het volumeaccres (€ 1,1 mln. in 2027). Verder zijn er in 2024 en 2025 vooral incidentele loon- en prijsbijstellingen geweest voor diverse onderdelen in sociaal domein. Aangezien wij bij de kadernota 2024 de budgetten in het sociaal domein extra hebben verhoogd kan de stelpost, waarin we de extra middelen voor taakmutaties en volumeaccres uit de meicirculaire 2023 beschikbaar houden, in deze begroting vrijvallen.

H. Afsluitende administratieve mutaties

Het voorstel om overhead toe te rekenen aan de tarieven leidt tot een hoger voordelig effect ten opzichte van de kadernota, omdat de directe kosten, die als basis dienen voor de berekening van de toerekening hoger zijn dan waar bij de kadernota vanuit was gegaan. Er

is meer toegerekend aan afvalstoffenheffing € 431.000, riolering € 195.000 en begraafrechten (€ 10.000).

Bij de kadernota was ervan uitgegaan dat het tarief voor afvalstoffenheffing met ca. 25% zou stijgen als gevolg van het effect van de toerekening van de overhead en de inflatie. Bij de berekening van de 100% kostendekkendheid van het tarief zijn er ook andere ramingen van inkomsten en uitgaven, die worden geactualiseerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de kapitaallasten, inkomsten van afvalverwerking en extracomptabele onderdelen, zoals niet compensabele BTW. Bij 100% kostendekkendheid leiden deze mutaties tot een tariefsverhoging van 36%. Zoals afgesproken in de Kadernota 2024 verhogen wij voor 2024 het tarief met maximaal 25%. Dit betekent dat de kostendekkendheid voor de afvalstoffenheffing in 2024 92% bedraagt.

Daarnaast is er een effect door de omzetting van de algemene uitkering van lopende prijzen naar constante prijzen. Door deze wijziging van methodiek is ook de stelpost loon en prijsstijging meerjarig geëlimineerd.

11. Versterken structureel weerstandsvermogen

De jaren 2026 en 2027 in deze begroting zijn nog niet structureel sluitend. Vooruitkijkend is het voor Stichtse Vecht van belang dat we nu al anticiperen op en wendbaar zijn om volgend jaar een structureel sluitende begroting 2025 te presenteren. Onze begroting is gevoelig voor ontwikkelingen waar we zelf geen directe invloed op hebben, zoals bijvoorbeeld schommelingen in het gemeentefonds en stijgende rente, met mogelijk nadelige effecten op ons structureel resultaat. Door een buffer in de vorm van het structureel weerstandsvermogen aan te houden, voorkomen we dat we ongewenst ineens grote bezuinigingen moeten doorvoeren met grote nadelige maatschappelijke effecten. De stelpost achteruitgang algemene uitkering, die we al langer in onze begroting hebben, is een voorbeeld van een structurele buffer. Van het structureel weerstandsvermogen resteert momenteel € 1,15 miljoen.

Uit een impact analyse blijkt dat en de mate waarin de begroting gevoelig is voor een aantal grote 'structurele' onzekerheden. In 2024 bedraagt de mogelijke impact € 3,9 miljoen en dit loopt op tot € 6,6 miljoen in 2026. In de praktijk doen veelal niet alle risico's zich tegelijkertijd voor, zodat een lagere buffer meestal volstaat om de risico's die zich daadwerkelijk voordoen te kunnen opvangen. Vooruitlopend op het vast te stellen strategisch financieel beleid stellen we voor het structureel weerstandsvermogen in deze begroting aan te vullen tot een bedrag waarmee we in ieder geval het risico op overschrijding van de kosten TIM SV (tot de onderkant van de bandbreedte van dit risico) zelf met structureel weerstandsvermogen kunnen opvangen, zonder direct noodzakelijke bezuinigingen. Onderstaande tabel geeft de uitkomst van de impact analyse, het huidige beschikbaar structureel weerstandsvermogen en de voorgestelde aanvulling weer.

Impactanalyse gevoeligheid begroting structurele risico's (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
1. Teruggang algemene uitkering (1% van de algemene uitkering)	1.116	1.124	1.048	1.043
2. Stijging van marktrente met 1%	284	529	715	860
3. Jeugdzorg en Wmo (TIM SV) onderkant bandbreedte overschrijding	2.200	3.181	4.053	4.379
4. Gemeenschappelijke regelingen prijsstijging met 1%	125	125	125	125
5. Loon en prijscompensatie 1% niet doorrekenen in belastingtarieven	160	160	160	160
Totale impact gevoeligheid begroting structurele risico's	3.885	5.119	6.101	6.567
Beschikbaar structureel weerstandsvermogen	1.151	1.151	1.151	1.151
Voorgestelde aanvulling	1.439	2.262	2.916	3.227
Structureel weerstandsvermogen na aanvulling	2.590	3.413	4.067	4.378

Incidenteel weerstandsvermogen

In de paragraaf weerstandsvermogen is toegelicht dat de minimale hoogte (schijf 1) van de algemene reserve € 11,9 miljoen bedraagt. De stand van algemene reserve eind 2024 bedraagt € 13,6 miljoen. Dit zijn de vrij beschikbare middelen om de risico's op te vangen. De weerstandsratio komt hiermee op 1,6 en komt daarmee boven de minimale ratio van 1,4.

Kanttekeningen

Eind september komt het Rijk met de uitwerking van de Septembercirculaire 2023. De effecten van de Septembercirculaire op het gepresenteerde begrotingssaldo worden u afzonderlijk aangeboden in een raadsvoorstel en betrokken bij de Kadernota 2025.

Communicatie

De Programmabegroting wordt behandeld in de commissievergadering van 24 oktober 2023 en op 7 november 2023 ter vaststelling voorgelegd aan de Raad.

Na vaststelling door de raad wordt de Programmabegroting aan de toezichthouder, de Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht, aangeboden.

De Programmabegroting 2024 wordt digitaal gepubliceerd.

19 september 2023

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

Gemeentesecretaris

Burgemeester

drs. R.C.L. Heijdra

drs. A.J.H.T.H. Reinders